

SLEYDAL FASE 5 HEEL

NADER ONDERZOEK TAKKENNESTEN, GROTE LEEUWENKLAUW EN DAS

Opdrachtgever:	Sleydal BV
Projectnr:	MAG072
Datum:	5 april 2024

SLEYDAL FASE 5 HEEL

NADER ONDERZOEK TAKKENNESTEN, GROTE LEEUWENKLAUW EN DAS

Opdrachtgever:	Sleydal BV
Projectnr:	MAG072
Rapportnr:	20240405-MAG072-RAP-AOFF-1.0
Status:	Definitief
Datum:	5 april 2024

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

© 2024 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

Opsteller:
IK

Verificatie:
FF

Validatie:
BZ

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Doelstelling.....	6
1.3	Leeswijzer	6
2	PROJECTGEGEVENS	7
2.1	Beschrijving onderzoeksgebied.....	7
2.2	Voorgenomen plan.....	8
3	WERKWIJZE	10
3.1	Takkennesten (boomvalk, torenvalk, havik).....	10
3.2	Grote leeuwenklaus.....	10
3.3	Das.....	10
4	RESULTATEN.....	12
4.1	Takkennesten (o.a. boomvalk, torenvalk, havik).....	12
4.2	Grote leeuwenklaus.....	12
4.3	Das.....	12
5	EFFECTEN VOORGENOMEN INGEPEN	17
5.1	Takkennesten (o.a. boomvalk, torenvalk, havik).....	17
5.2	Grote leeuwenklaus.....	17
5.3	Das.....	17
6	TOETSING AAN DE WET NATUURBESCHERMING.....	18
6.1	Takkennesten (o.a. boomvalk, torenvalk, havik).....	18
6.2	Grote leeuwenklaus.....	18
6.3	Das.....	18
6.4	Volledigheid inventarisatie	18
7	CONCLUSIES.....	19
7.1	Takkennesten (o.a. boomvalk, torenvalk, havik), Grote leeuwenklaus.....	19
7.2	Das.....	19
8	BRONNEN	20

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het voornemen bestaat om in het gebied Sleydal, in het zuidoostelijke deel van Heel binnen de gemeente Maasgouw, grondgebonden woningen te realiseren.

Als onderdeel van de realisatie, om de effecten van de plannen op natuurwaarden te bepalen, is op 5 augustus 2022 een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Uit dat onderzoek bleek dat het onderzoeksgebied mogelijk geschikt is voor roofvogels met grote takkennesten, de grote leeuwenklauw en voor de das. Door het verdwijnen van dit onbebouwde, braakliggende gebied kunnen mogelijk verblijfplaatsen van roofvogels een standplaats van de grote leeuwenklauw en leefgebied van de das verdwijnen.

1.2 Doelstelling

Het doel van het nader onderzoek is om inzichtelijk te krijgen welke functie het onderzoeksgebied heeft voor roofvogels, de grote leeuwenklauw en voor de das.

Het onderzoek zal antwoord geven op de volgende vragen:

- Welke functie heeft het onderzoeksgebied voor roofvogels met grote takkennesten?
- Welke functies heeft het onderzoeksgebied voor de grote leeuwenklauw?
- Welke functies heeft het onderzoeksgebied voor het leefgebied van de das?
- Leidt de ingreep tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming?

1.3 Leeswijzer

De rapportage van dit nader onderzoek is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de geografische ligging en het huidige gebruik van en de voorgenomen ingrepen binnen het onderzoeksgebied.
- In hoofdstuk 3 worden de methode van werken en de onderzoeksinspanning beschreven.
- In hoofdstuk 4 worden de resultaten van het nader ecologisch gepresenteerd.
- In hoofdstuk 5 worden de mogelijke effecten van de ingreep gerelateerd aan de aanwezige soorten.
- In hoofdstuk 6 wordt de toetsing aan de Wet natuurbescherming beschreven.
- In hoofdstuk 7 worden de conclusies en enkele aanbevelingen weergegeven.
- Ten slotte zijn enkele bijlagen bijgevoegd, betreffende soortenbescherming en een korte toelichting op de voor dit project relevante natuurbescherming.

2 PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ingrepen binnen het onderzoeksgebied weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging en het huidige gebruik van het onderzoeksgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik binnen het onderzoeksgebied kort beschreven.

2.1 Beschrijving onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is gelegen in het zuidoostelijke deel van Heel, gemeente Maasgouw (provincie Limburg), ten noordoosten van de Broekbeemden. Het onderzoeksgebied bestaat uit een onbebouwd stuk grond met extensief beheerd grasland en kruiden, dat ten tijde van het veldbezoek over grote delen van het onderzoeksgebied gemiddeld ongeveer 80 cm hoog stond, met enkele open plekken en kuilen. Langs de noordelijke en noordoostelijke rand staan bosschages met diverse inheemse boomsoorten. In het westelijk deel zijn bosschages met o.a. brem en bramen aanwezig. Tussen de Broekbeemden en het onderzoeksgebied ligt een dijkje. Het onderzoeksgebied ligt ongeveer een meter lager dan de Broekbeemden. Er zijn enkele stukjes open zand tussen de grassen en kruiden in het onderzoeksgebied. De westkant van het gebied wordt onder andere door kinderen gebruikt als natuurspeelplaats, er is een hut gebouwd en er is een redelijk diepe kuil gegraven waar resten van speelgoed aanwezig waren. Ten noorden van het onderzoeksgebied ligt de Sleybeek.

Afbeelding 1. Ligging onderzoeksgebied, aangegeven met rode ster op een luchtfoto (bron: Google Maps).

Afbeelding 2. Ligging onderzoeksgebied, rood omlijnd op een luchtfoto (bron: Google Maps).

Binnen het onderzoeksgebied zijn de volgende biotopen aanwezig:

- Dijkje met gemaaid gras.
- Grassen en kruiden, extensief beheerd.
- Bomen, vooral inheemse soorten.
- Bosschages.
- Open zand.

2.2 Voorgenomen plan

Het voornemen bestaat om binnen het onderzoeksgebied vijftien grondgebonden woningen te realiseren.

Afbeelding 8 geeft een impressie van de beoogde toekomstige situatie.

Afbeelding 3. Impressie van de beoogde toekomstige situatie.

3 WERKWIJZE

3.1 Takkennesten (boomvalk, torenvalk, havik)

Tijdens de flora en fauna quickscan, in augustus 2022 waren de bomen direct ten noordoosten van het onderzoeksgebied vol in het blad, vandaar dat jaarrond takkennesten van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals in de buurt aanwezige boomvalk, torenvalk, havik, rode wouw en roek niet uitgesloten konden worden. Om die reden is in het bladloze seizoen, op 16 maart 2023 een inventarisatie gedaan van takkennesten in deze bomen. Het bleek dat er twee takkennesten aanwezig zijn, die mogelijk bezet kunnen zijn door boomvalk, torenvalk, havik of rode wouw. Roeken broeden in kolonies, met doorgaans aanzienlijk meer dan twee nesten, om die reden is het niet erg waarschijnlijk dat het hier om roekennesten gaat.

Vervolgens is er een nader onderzoek uitgevoerd, om de functie van die twee nesten als mogelijke slaapplek en/of nestplaats van een eventueel jaarrond beschermde vogel te bepalen. Omdat er van de boomvalk, torenvalk en havik geen standaard onderzoeksprotocollen zijn, is gebruik gemaakt van de onderzoeksmethode die beschreven is in het BJ12 kennisdocument Buizerd, omdat ook de buizerd gebruik maakt van hetzelfde type nesten als de boomvalk, torenvalk, rode wouw en havik.

Onderzoek naar buizerdnesten dient uitgevoerd te worden door een eenmalig oriënterend veldbezoek in de bladloze periode en, indien een takkennest aanwezig, daarnaast 4 veldbezoeken in de periode tussen 15 maart en 15 mei af te leggen, met tussenpozen van minimaal 10 dagen.

Op basis van het bovenstaande is de onderzoeksinspanning als volgt:

- 1x een ochtendbezoek in de bladloze periode (februari - begin maart) ter verkrijging van hoeveelheid aanwezige takkennesten in en om het onderzoeksgebied.
- 4x een ochtendbezoek in de periode (15 maart - mei) voor het onderzoek van de functie van de aanwezige takkennesten in en om het onderzoeksgebied.

Het onderzoeksgebied is lopend verkend. Om een zo compleet mogelijk beeld te verkrijgen, zijn behalve het onderzoeksgebied zelf, ook de randen van het onderzoeksgebied meegenomen. Deze inventarisaties zijn uitgevoerd op 28 maart, 18 april, 28 april en 11 mei 2023 door een ervaren ecooloog m.b.v. verrekijker en een fototoestel.

3.2 Grote leeuwenklauw

Grote leeuwenklauw groeit in bermen langs onverharde wegen (in de strook vlak langs de rijweg), op akkers (graanakkers), langs waterkanten (rivieroeverwallen en sloothellingen), op braakliggende grond, bij veevoerkulen, op dijken, in tuinen en langs spoorwegen. Planten worden het best gedetermineerd in de bloeiperiode. De bloeitijd van de grote leeuwenklauw is van mei tot augustus.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen "inventarisatiehandleiding Floron 2014".

Op basis van het bovenstaande was de onderzoeksinspanning als volgt:

- 1x een ochtendbezoek in de periode medio mei-augustus ter verkrijging van een beeld van de verspreiding van de grote leeuwenklauw in het onderzoeksgebied.

Het onderzoeksgebied is uitgevoerd op 18 juli 2023. Het onderzoeksgebied is lopend verkend, en vervolgens systematisch afgezocht naar grote leeuwenklauw. Om een zo compleet mogelijk beeld te verkrijgen, zijn behalve het onderzoeksgebied zelf, ook de randen van het onderzoeksgebied meegenomen. De inventarisatie is uitgevoerd door een ervaren florist die als botanisch ecooloog is afgestudeerd.

3.3 Das

Voor het nader onderzoek naar dassen wordt uitgegaan van het BJ12 kennisdocument Das. Voor de das is in de bladloze periode, op 16 maart 2023, het gebied geïnspecteerd op dassensporen, waarbij zowel het

onderzoeksgebied als het naastliggende populierenbosje is meegenomen. Dit is in de winter eenvoudiger dan in de overige seizoenen.

Verder is in het onderzoeksgebied, het achterliggende gebied, het gebied tussen het onderzoeksgebied en de Sleybeek en in het om het populierenbosje op 18 april en 28 juli 2023, eveneens gericht gezocht naar dassensporen, wissels, mestputjes, haren en andere sporen.

Ook is in de periode van 18 april – 19 augustus 2023 met behulp van twee cameravallen (Browning BTC-6HD en Bushnell Trophy Cam) het gebruik van de hollen en wissels, met name richting het onderzoeksgebied zo concreet mogelijk vastgesteld. De cameravallen zijn strategisch geplaatst, naar aanleiding van de resultaten van de winterinspectie op 16 maart. De cameravallen zijn zodanig geplaatst dat in beeld kon worden gebracht in hoeverre de das gebruik maakt van het onderzoeksgebied. Er zijn over een periode van vier maanden opnamen gemaakt. Het onderzoek is uitgevoerd door een ecooloog met ervaring in zoogdieronderzoek.

Alle reeds uitgevoerde inventarisaties vonden plaats onder gunstige weersomstandigheden (zie tabel 1).

Tabel 1. Gegevens weersomstandigheden per onderzoeksrondte.

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur Onderzoek	Zon op/ onder	Weer	Temp.
16-03-2023	<u>Boomvalk, torenvalk, rode wouw, havik</u> Oriënterende check op takkennesten in bomen <u>Das</u> Check op dassensporen	08.00-14.00	6.53/ 18.46	Wind gemiddeld 3 Bft Half bewolkt Geen neerslag	9,2°C
28-03-2023	<u>Boomvalk, torenvalk, rode wouw, havik</u> Onderzoek takkennesten	08.00-11.00	7.30/ 20.03	Wind gemiddeld 3 Bft Half bewolkt Geen neerslag	10,3°C
18-04-2023	<u>Boomvalk, torenvalk, rode wouw, havik</u> Onderzoek takkennesten <u>Das</u> Plaatsen cameravallen Check op dassensporen	08.00-14.00	6.38/ 20.42	Wind gemiddeld 4 Bft Half bewolkt Geen neerslag	9,8°C
28-04-2023	<u>Boomvalk, torenvalk, rode wouw, havik</u> Onderzoek takkennesten	08.00-09.00	06.17/ 20.59	Wind gemiddeld 3 Bft Zwaarbewolkt Geen neerslag	11,6°C
11-05-2023	<u>Boomvalk, torenvalk, rode wouw, havik</u> Onderzoek takkennesten	08.00-09.00	5.53/ 21.21	Wind gemiddeld 2 Bft Licht bewolkt Geen neerslag	13,5°C
18-07-2023	<u>Grote leeuwenkluw</u> Onderzoek standplaats <u>Das</u> Check op dassensporen	09.00-17.00	05.41/ 21.50	Wind gemiddeld 2 Bft Geheel onbewolkt Geen neerslag	18,4°C
19-08-2023	<u>Das</u> <u>Verwijderen cameravallen</u>	08.30-09.30	06.30/ 20.56	Wind gemiddeld 2 Bft Geheel bewolkt Geen neerslag	22,6°C

4 RESULTATEN

4.1 Takkennesten (o.a. boomvalk, torenvalk, havik)

Tijdens het eerste onderzoek naar takkennesten, tijdens het bladloze seizoen, op 16 maart 2023, bleek dat er in het populierenbosje ten noordoosten van het onderzoeksgebied twee takkennesten aanwezig zijn die mogelijk in gebruik kunnen zijn van vogels met jaarrond beschermde nesten. Op basis van deze waarneming zijn 4 onderzoeken uitgevoerd naar de aard van deze nesten. Deze onderzoeken zijn uitgevoerd op 28 maart, 18 april, 28 april en 11 mei 2023. Tijdens de eerste inventarisatie leek het er op dat een van die nesten in gebruik is van een ekster. Er vlogen steeds twee eksters in de directe omgeving van het nest. Tijdens het tweede bezoek op 29 april werd in een van de twee nesten een broedende ekster waargenomen. Er zat duidelijk een ekster op dat nest, de staart die uit het nest stak was onmiskenbaar van een ekster. Dit nest is met zekerheid in gebruik door een ekster en dus niet door roofvogels.

Op 28 april was het ene nest nog steeds bezet door het eksterpaar, het tweede nest was inmiddels in gebruik door een houtduif. Ook tijdens de laatste inventarisatieronde waren de nesten in gebruik door een ekster en een houtduif. Er zijn in het populierenbosje geen jaarrond beschermde nesten aanwezig.

Wel is waargenomen dat er een paar keer een torenvalk hoog boven het onderzoeksgebied vloog, maar deze torenvalk had geen enkele binding met één van de nesten of met het populierenbosje.

4.2 Grote leeuwenklauw

De grote leeuwenklauw is op zich tamelijk onopvallend, en wordt tot ongeveer 20 cm hoog. Op 18 juli is uitgebreid gezocht naar de grote leeuwenklauw. Het was mooi zonnig weer, en in die zin zeer geschikt voor floristisch onderzoek. Tijdens het onderzoek is het open veld systematisch afgezocht naar de grote leeuwenklauw. De grote leeuwenklauw is echter op geen enkel deel van het onderzoeksgebied aangetroffen.

4.3 Das

Gezien het feit dat er tijdens de quickscan sporen gevonden waren, waaronder mogelijke wissels en hollen die wezen op de mogelijke aanwezigheid van de das, is een nader sporenonderzoek uitgevoerd door middel van het meermaals zoeken van sporen in het terrein en omgeving en door middel van een onderzoek met behulp van twee cameravallen.

Op 16 maart, 28 maart en 18 juli is uitgebreid gezocht naar sporen van de das. Op 18 april zijn vlak bij de hollen, met zicht op de meest kansrijke openingen aan de rand van het onderzoeksgebied twee cameravallen geplaatst, deze zijn weer weggehaald op 19 augustus. Op alle drie dagen dat er gezocht is naar sporen, zijn in het populierenbosje, langs de Sleybeek en over de dijk, verse dassensporen gevonden. Er zijn echter in het grasland binnen het onderzoeksgebied geen dassensporen gevonden. Dit duidt er op dat de das zijn looproutes door het populierenbosje en langs de Sleybeek heeft en een verbinding heeft met dassenburchten in de buurt via deze route. Dit duidt er tevens op dat de hollen hooguit gebruikt worden als bijburcht, maar niet als hoofdburcht.

Er zijn op de twee camera's, die gericht waren op het onderzoeksgebied, geen foto's van dassen aangetroffen, ofwel, de das loopt niet richting het onderzoeksgebied.

Ook de verse graafsporen bij de hollen waren allen uitsluitend aan de kant van de Sleybeek en niet aan de kant van het onderzoeksgebied.

Afbeelding 4. Populierenbosje met twee takkennesten (zie pijlen). Foto genomen d.d.28 maart 2023.

Afbeelding 5. Takkennest (nest 2) in het populierenbosje. Dit bleek een eksternest. Foto genomen d.d.28 maart 2023.

Afbeelding 6. Hol, aangetroffen aan de rand van het onderzoeksgebied op 28 maart 2023.

Afbeelding 7. Vermoedelijke dassenwissel langs het populierenbosje, aangetroffen aan de rand van het onderzoeksgebied op 28 maart 2023.

Afbeelding 8. Vermoedelijk mestputje aan de rand van het onderzoeksgebied. Foto genomen op 28 maart 2023.

Afbeelding 9. Verse graafsporen aan de rand van het populierenbosje, aan de kant van de Sleybeek. Foto genomen op 18 april 2023.

Afbeelding 10. Verse graafsporen aan de rand van het populierenbosje, aan de kant van de Sleybeek. Foto genomen op 18 april 2023.

Afbeelding 11. Verse graafsporen in het populierenbosje, aan de kant van de Sleybeek. Foto genomen op 18 april 2023.

Afbeelding 12. Verse wissel door het populierenbosje. Foto genomen op 18 april 2023.

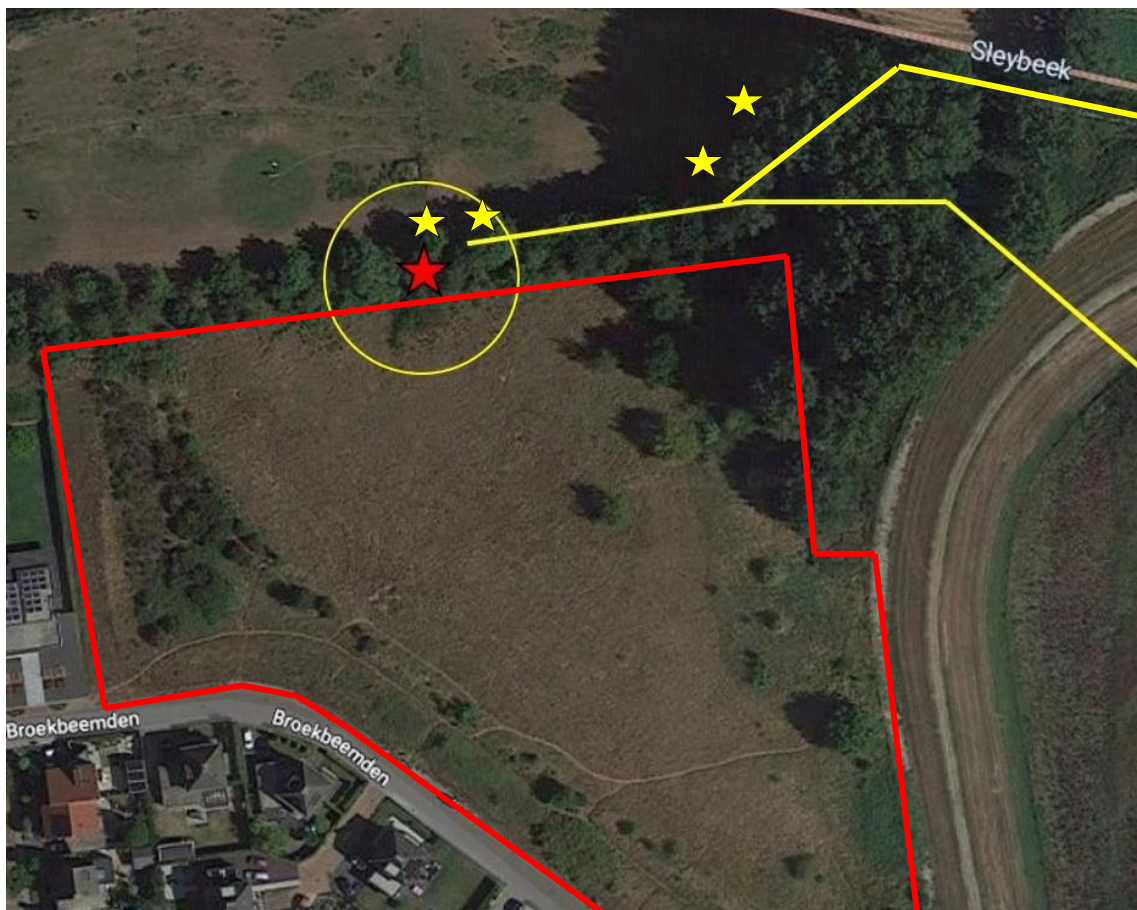
Afbeelding 13. Verse wissel tussen het populierenbosje en de Sleybeek. Foto genomen op 18 april 2023.

Afbeelding 14. Verse wissel onderdoorgang onder de afrastering door vanaf het populierenbosje naar de dijk. Foto genomen op 18 april 2023.

Afbeelding 15. Verse wissel vanaf het populierenbosje over de dijk richting het zuidoosten. Foto genomen op 18 april 2023.

Afbeelding 16. Ligging van het onderzoeksgebied (rood omlijnd). De rode ster geeft de locatie van de (mogelijke) bijburcht aan. De gele lijnen geven de looproutes van de das weer. De gele cirkel geeft de 20-meter grens weer vanaf de bijburcht. De gele sterren geven globaal aan waar verse pijpen en graafsporen zijn aangetroffen.

5 EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN

5.1 Takkennesten (o.a. boomvalk, torenvalk, havik)

In het onderzoeksgebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig. De twee takkennesten die in het vroege voorjaar gevonden waren, zijn van een ekster en een houtduif. Deze nesten blijven intact. Omdat het gaat om tijdelijk bewoonde nesten, is er geen beschermingszone nodig rondom de nesten. Omdat de nesten hoog zitten en op minimaal 30 meter van de toekomstige ingreep, is van verstoring geen sprake. De ingreep heeft geen invloed op de lokale staat van instandhouding van vogelsoorten met jaarrond beschermde takkennesten.

5.2 Grote leeuwenklauw

In het onderzoeksgebied is geen grote leeuwenklauw aangetroffen. De ingreep heeft geen invloed op de lokale staat van instandhouding van de grote leeuwenklauw.

5.3 Das

In het bosje aan de rand van het onderzoeksgebied is ter hoogte van de aangetroffen holen, een dassen bijburcht aanwezig, die niet functioneert als kraamburcht maar wel regelmatig bezocht wordt. De wissels van de das liggen buiten het onderzoeksgebied, tussen de burcht en de Sleijbeek, en door het populierenbosje. Er verdwijnen geen wissels en de bijburcht kan in principe eveneens intact blijven. Door de ingreep kan deze bijburcht echter wel verstoord worden.

Indien het populierenbosje behouden blijft en de strook grond tussen het onderzoeksgebied en de Sleijbeek behouden blijft en ingericht blijft in de huidige staat, zal de das geen hinder ondervinden in het bereiken van foerageergebieden of de bijburcht. De das foerageert niet binnen het onderzoeksgebied. In het onderzoeksgebied zelf zijn geen wissels aangetroffen.

Wel dient verstoring van de das voorkomen te worden. Op vrijdag 29 maart is daartoe een aanvullend locatiebezoek uitgevoerd door gemeente Maasgouw, de dassenwerkgroep Maasgouw en Kragten. Tijdens dit locatiebezoek is de situatie ter plekke zorgvuldig bekeken en geanalyseerd. Hierbij zijn de volgende afspraken gemaakt:

- De meest noordelijke circa 12 meter van het plangebied wordt niet ingericht als tuin en wordt ook niet verkocht, maar behoudt de huidige bestemming 'Natuur'. Deze gronden worden overgedragen aan de gemeente Maasgouw.
- Aan de noordzijde van de woonpercelen, langs de achtergrens van de tuinen, wordt een haag van gebiedseigen soorten aangeplant.
- Het restant van het perceel dat de bestemming 'Natuur' behoudt, blijft in de huidige vorm behouden (ruw gras met struweel). Hier wordt extensief maaibeheer toegepast.
- De gemeente Maasgouw gaat het perceel integraal met de overige groenvoorzieningen ecologisch beheren.

6 TOETSING AAN DE WET NATUURBESCHERMING

6.1 Takkennesten (o.a. boomvalk, torenvalk, havik)

Gezien het feit dat de boomvalk, torenvalk, havik en overige vogels met jaarrond beschermde nesten geen gebruik maken van het onderzoeksgebied wordt door de ingreep de Wet natuurbescherming niet overtreden voor wat betreft boomvalk, torenvalk, havik en overige vogels met jaarrond beschermde nesten.

6.2 Grote leeuwenklauw

De grote leeuwenklauw is niet aangetroffen. Door de ingreep wordt de wet niet overtreden, voor wat betreft de grote leeuwenklauw.

6.3 Das

De bijburcht kan met de ingreep intact blijven, de wissels kunnen intact blijven en de foerageergebieden blijven op dezelfde manier bereikbaar als in de huidige situatie. Door de ingreep kan de bijburcht aan de rand van het onderzoeksgebied echter wel verstoord worden. In afstemming met gemeente Maasgouw en de dassenwerkgroep Maasgouw zijn daarom de volgende afspraken gemaakt:

- De meest noordelijke circa 12 meter van het plangebied wordt niet ingericht als tuin en wordt ook niet verkocht, maar behoudt de huidige bestemming 'Natuur'. Deze gronden worden overgedragen aan de gemeente Maasgouw.
- Aan de noordzijde van de woonpercelen, langs de achtergrens van de tuinen, wordt een haag van gebiedseigen soorten aangeplant.
- Het restant van het perceel dat de bestemming 'Natuur' behoudt, blijft in de huidige vorm behouden (ruw gras met struweel). Hier wordt extensief maai-beheer toegepast.
- De gemeente Maasgouw gaat het perceel integraal met de overige groenvoorzieningen ecologisch beheren.

Met inachtneming van bovengenoemde afspraken, wordt ervoor gezorgd dat de das niet onevenredig verstoord wordt en wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden.

6.4 Volledigheid inventarisatie

Omdat het onderzoek heeft plaatsgevonden volgens de aanwijzingen van de methode Broedvogel Monitoringsproject (Sovon, 2011) voor vogels met grote takkennesten, de richtlijnen "inventarisatiehandleiding Floron 2014" voor het inventariseren van de grote leeuwenklauw, en het Bijl 12 Kennisdocument Das 2017, 1.0, kan worden gesteld dat het onderzoeksgebied afdoende is geïnventariseerd voor roofvogels met jaarrond beschermde nesten, de grote leeuwenklauw en de das.

De inventarisatie is een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl ze op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methodes en inspanningen is dan ook voldoende invulling gegeven aan artikel 1.11 (Zorgplicht) van de Wet natuurbescherming voor wat roofvogels met jaarrond beschermde nesten, de grote leeuwenklauw en de das. Wat betreft dit onderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden voor het vaststellen van vaste rust en verblijfplaatsen, zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen, foerageergebieden, wissels en vliegroute(s).

7 CONCLUSIES

7.1 Takkennesten (o.a. boomvalk, torenvalk, havik), Grote leeuwenklauw

Gezien het feit dat voor roofvogels met jaarrond beschermde nesten en de grote leeuwenklauw geen gebruik maken van het onderzoeksgebied wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden voor wat betreft voor roofvogels met jaarrond beschermde nesten en voor de grote leeuwenklauw.

7.2 Das

Mogelijk wordt door de ingreep een bijburcht van de das verstoord. In afstemming met gemeente Maasgouw en de dassenwerkgroep zijn maatregelen uitgewerkt waarmee onevenredige verstoring van de das kan worden voorkomen. Op basis hiervan is een ontheffing van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

8 BRONNEN

- BJJ12, 2017 Kennisdocument Das, (*Meles meles*) Versie 1.0, juli 2017
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

Algemene websites

- www.mijn.rvo.nl (natuurwetgeving en soortenstandaarden)
- www.floron.nl
- www.sovon.nl